

ROZHOVOR S LÉKAŘKOU MARTINOU LAŠTŮVKOVOU z ORL oddělení nemocnice o STOMATITIDĚ:

Herpetická stomatitida je nakažlivé onemocnění

DAGMAR ČERŇANSKÁ

Příbram – Každá bolest, která postihne naše tělo je velmi nepříjemná a frustrující. Obzvláště to platí v případě, že nás bolí v ústech a máme problém se najíst.

Velmi typickým příkladem je stomatitida, která svého majitele dokáže velmi potrápít. MUDr. Martina Laštůvková z ORL oddělení Oblastní nemocnice Příbram radí, jak se s touto chorobou co nejlépe vypořádat.

O jaké onemocnění se jedná a co stomatitidu způsobuje?

Stomatitida je zánětlivé onemocnění sliznice dutiny ústní. Toto onemocnění může být způsobeno fyzikálními vlivy (mechanickými, termickými nebo chemickými), kontaktními alergeny (potravinami, léky, zubními pastami atd.) a především pak různými infekcemi. Mezi vyvolavatele infekčních stomatitid patří různé viry, bakterie nebo plísňe.

Je toto onemocnění typické pro konkrétní věk?

Záleží na vyvolávající příčině stomatitidy. S virovými gingivostomatitidami, jejichž původcem je virus Herpes simplex 1, se nejčastěji setkáváme u malých dětí do pěti let věku. Naopak mykotická (plísňová) stomatitida je častější u dospělých jedinců, často onkologicky nemocných, diabetiků nebo u jedinců se špatnou hygienou dutiny ústní.

Jak poznáme, že trpíme stomatitidou?

Zde opět záleží na vyvolávající příčině. Virové aftózní stomatitidy se projevují vý-

MUDr. Martina Laštůvková z ORL oddělení Oblastní nemocnice Příbram. Foto: archiv nemocnice

sevem silně bolestivých oválných erozí na sliznici dutiny ústní, které často doprovází i celkové příznaky jako je horečka, zimnice. Pro mykotickou infekci je naopak typická tvorba bělavých povláčků, které se snadno šíří z dutiny ústní i do hltanu a dolních polykacích cest. Celkové příznaky nebývají.

V případě, že sami odhalíme toto onemocnění, máme navštívit lékaře, pokud ano, jakého?

Stomatitida je onemocnění, které balancuje na pomezí mnoha oborů. S tímto onemocněním se setkávají běžně praktičtí lékaři, pediatři,

stomatologové, otorinolaryngologové, ale i infektologové. První cesta by však měla, jako v jiných případech, vést k ošetřujícímu praktickému lékaři pro dospělé nebo dětskému praktickému lékaři. Právě oni jsou lékaři prvního kontaktu a jsou to manažeři vašeho zdraví.

Existují i formy stomatitidy, kdy je nutné pacienty hospitalizovat?

Jistě. Hospitalizujeme pacienty s těžce probíhajícím onemocněním, většinou se jedná o pacienty s poruchou imunity a onkologicky nemocné pacienty. Další skupinou pacientů, která si často vyžádá hospitalizaci, jsou děti, které pro výraznou bolestivost při polykání odmítají příjem tekutin a potravy.

Jak probíhá léčba u nekomplikovaného stavu a jak v případě komplikací?

I zde musíme brát v úvahu příčinu onemocnění. Obecně se zaměřujeme na zvýšenou hygienu dutiny ústní, potlačení bolesti ve smyslu podávání analgetik eventuálně lokálních antiseptik s anestetikem, je nutné dodržovat pitný režim a zajistit pacientovi měkkou nedráždivou stravu. Herpetická stomatitida je onemocnění navíc vysoce nakažlivé, a proto je nutné dodržovat zvýšená hygienická opatření. Při mykotickém zánětu podáváme lokálně nebo celkově antimykotika, u herpetické formy stomatitidy máme možnost celkově podat antivirotika.

Je možné tímto onemocněním trpět opakovaně a existuje vhodná prevence?

Ano, lze tímto onemocněním trpět opakovaně. Existuje dokonce pojem „recidivující aftózní stomatitida“. Hlavní roli v recidivujícím průběhu tohoto onemocnění hraje stav imunitního systému pacienta nebo nadměrný fyzický i psychický stres. Často se na něm podílí i nutriční deficity, především železa, vitamínů skupiny B (B6, B12) a kyseliny listové. Vhodnou prevencí je vyvarovat se těmto faktorům, a pokud potíže přetrvávají, je na místě podrobné imunologicko-alergologické a hematologické vyšetření.